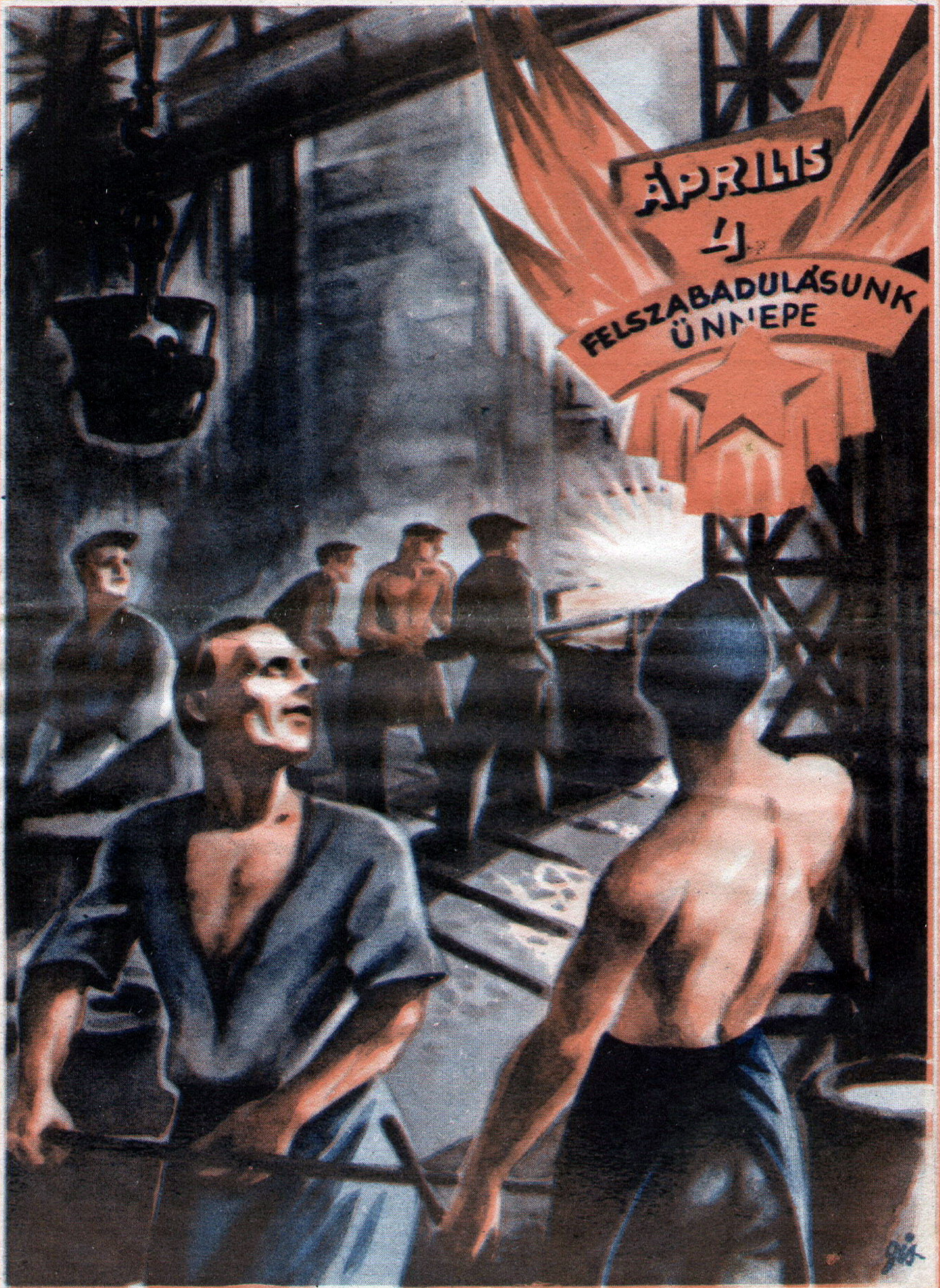
VI. évfolyam, 14. szám 1950 március 30

Ludas Matyi

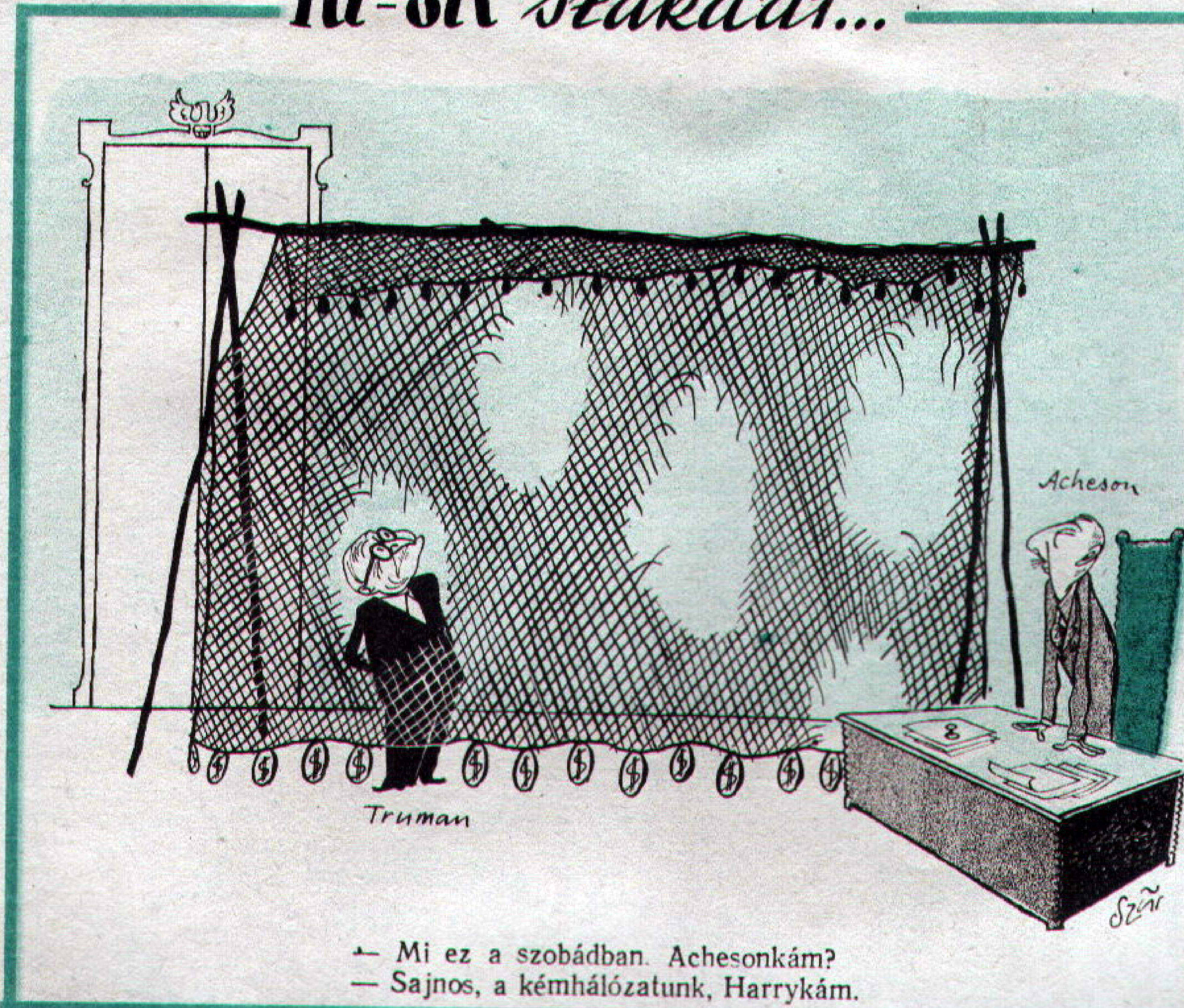

70 fillér

Szabadságunkért harcolt
A Vörös Hadsereg,

Hálánkat a legszebben
Munkánk mutatja meg!

Itt-ott szakadt...

— Mi ez a szobádban, Achesonkám?
— Sajnos, a kémhálózatunk, Harrykám.

Hévvel Jolánkát szültem

A multkori Ludas Matyiban megjelent egy kitünő cikkem: „Hévvel a szabadba" cimmel.

Ebben a kis remekműben, amely gyengébb irásaimhoz tartozott, szó volt egy szép, szőke kis Jolánkáról is, aki pomázi és feltünően kacér, csapodár lány, egyébként menyasszonyom.

Szögezzük le gyorsan: nem vagyok vőlegény, nem ismerek még véletlenül sem egyetlenegy Jolánkát sem személyesen, sem szőkét, sem barnát, sem tisztességest, sem csapodárt, sem pestit, sem pomázit.

Essünk túl ezen is: soha életemben Pomázon még nem voltam, bár fiatalabb éveimben bejártam az egész világot, de valahogy Pomáz nem esett útba. Az egész bürokratikus kalandot egy barátom mesélte el nekem, akivel ez valóban megesett a pomázi vonalon s aki rég elmúlt ötven éves és ha lehet, még kevésbbé jár Pomázra Jolánka-lesre, mint jómagam.

Jolánka tehát, mint a fentiekből látható: költött személy. Jolánkát azért találtam ki, hogy a multkori, bürokráciáról szóló cikkem unalmát enyhitsem. Enyhitettem is.

Ámde — hogy kell vigyázni! — kiderült, hogy ez a kitalált Jolánka él és van és virul és csapodár és pomázi.

A cikk megjelenése után rengetegen hivtak fel telefonon engem és a Ludas Matyit és helyeselték, hogy végre megmondtam a véleményemet Jolánkáról, aki több család életét kuszálta össze, szép szőke hajával és kacér természetével.

De senki nem hivott fel, hogy leszidtam a bürokráciát, ami több ember életét borzolja fel, teszi pokollá, mint az összes pomázi Jolánkák együttvéve.

Pedig, mint most végre kiderült, Pomázon, Jolánka csak egy van, akit kitaláltam és aki a semmiből megszületett, de bürokrácia van millió mindenfelé és mégsem helyeselte senki, hogy igyekeztem nevetségessé tenni meglehetősen fiatalos hévvel ezt a bürokráciát, amit tüzzel, vassal, Ludas Matyival igyekszünk sokan megszüntetni.

Jolánka: kedves, fiatal és szőke. Bürokrácia: csúnya, fekete és öreg. Jolánka: keveseknek fáj. Bürokrácia viszont mindenkit érhet, nem úgy, mint a Jolánka, aki csak pomázi.

Jolánkát sokan dicsérték, hogy nem igaz a pletyka, mert Jolánka kedves és csinos, csak az ellenségei terjesztik róla a pletykákat. A bürről (utálom az egész nevét leirni) még senki sem mondott jót, mindenki egyformán utálja, mégis burjánzik, mint a dögvész.

A Jolánka-cikk után azt álmodtam, hogy megjelent nálam a bürokrácia, feketén, csunyán, kezében bilincseket csörgetve és bejelentette, hogy öngyilkos lesz.

De ez, mint reggelre kiderült, csak csalfa álom volt. A bürokrácia nem lesz öngyilkos. Meg kell ölni. Na persze, hogy én is szivesebben álmodtam volna Jolánkáról.

KIRALYHEGYI PAL.

A kis malac külföldre ment.
Járt messze fönt és messze lent,
a tengerentúli városokban hízva nőtt
és Nagy Disznó lett, mire hozzánk visszajött.
Ezért, hol ott, hol itt,
röfögve fitymált minden otthonit:
„Röf! Szép a külföld! Röf! Itt minden undorit!"
Úgy képviseli sok külföldi sógorát,
hogy versem is undort kap tőle, jókorát!

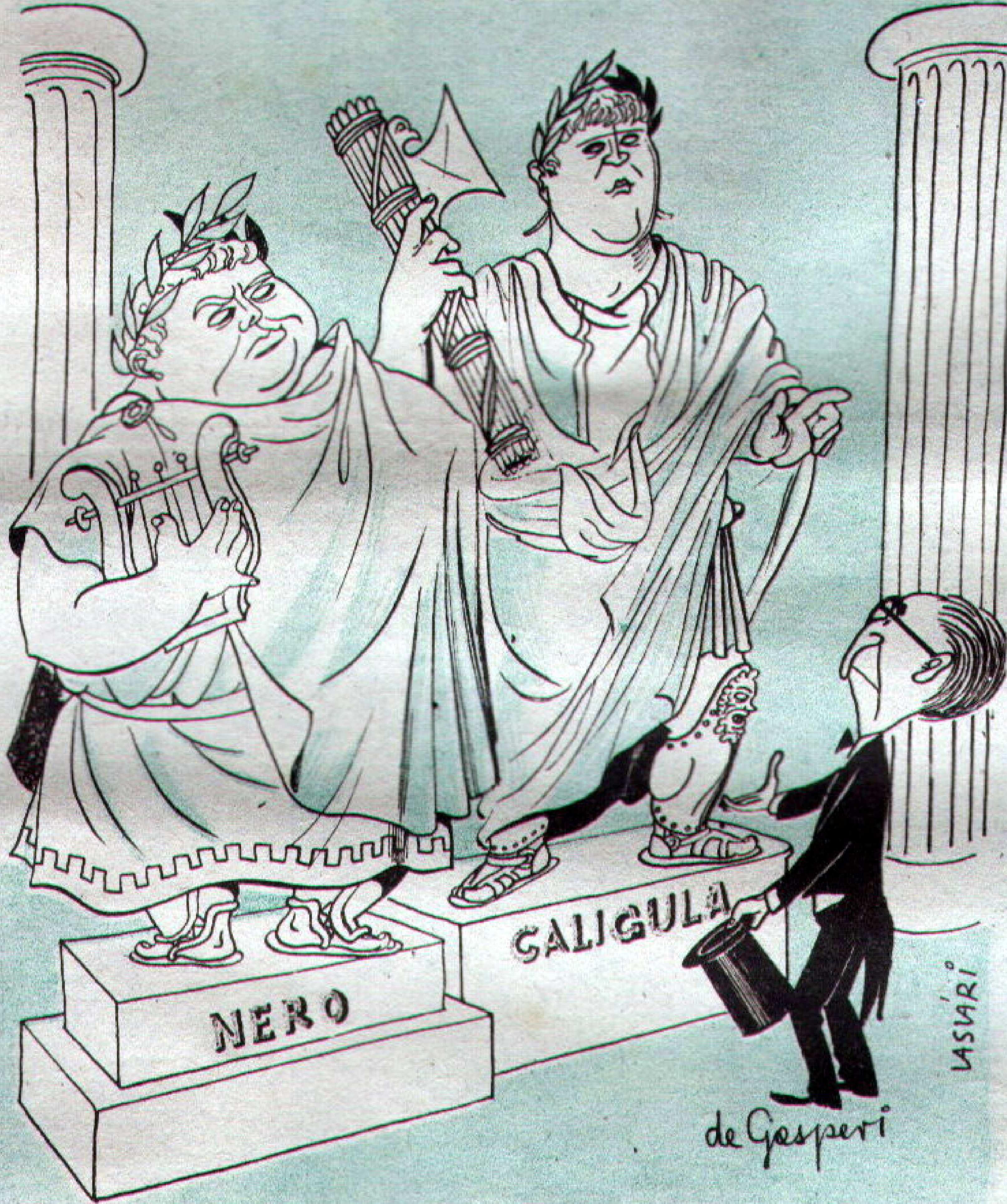
Fordította: Tóth Eszter.

Zuhanás közben

Tőkés: Hol vagyok én még a mélyponttól!

De Gasperi meg a többi cézár

De Gasperi: Könnyű volt nektek, kész rabszolgáitok voltak, nekem munkásokból és parasztokból kellene csinálnom s nem hagyják magukat...

Lehet folyvást, tessék, tessék,
Nemcsak külszín, nemcsak festék,
Nem csalás, nem ámítás,
Nem furfangos számitás,
Jöjjenek be s látva lássák,
Máshol úgysem lelik mását,
Ez még nem volt, ez egy új trükk,
Ámulunk, ha megismerjük,
Ez még nem volt, nem is lesz tán,
Csak nálam látható eztán,
Semmi sincs, mi jobban robban,
Kisujjamból magam szoptam,
Csörren, zörren, dörren, koppan,
Fényes nappal, nem titokban,
Ha ledobom, explodál is,
Vezércikknek ideális,
Élvezet ezt propagálni,
Nagyobb svindli, mint akármi
Porráéget, szétzúz mindent,
Megtekinthető most, itt bent,
Felgördül a függöny s nyomba'
Látható a szuperbomba,
Zseniális, tudós, fránya
Ügynökeim találmánya,
Ezerszer jobb, mint az atom,
Tízezerszer hazudhatom,
Ily csodát nem szült a század,
Nem vizió, nem káprázat,
Csupán csak BLÖFF, gyártja cégem;
Hitványságom, reménységem.

Czibulka nem tud lelkesedni...

Czibulka Jánossal együtt szoktam irodába menni. Ugyanabban a házban lakunk és munkahelyünk is közel van egymáshoz.

— Nézze, — mutattam rá útközben egy épülő palotára, — milyen gyönyörű.

Legyintett:

— A Deák Ferenc-utcában is épül egy palota! Az gyönyörű!!!

Az egyik KÖZÉRT-kirakat árubőségére hivtam fel figyelmét. Unottan jegyezte meg

— Ez semmi! A Karpfenstein-utcában van egy KÖZÉRT. Ott láthat kirakatot!

Unokatestvérem jött szemben velünk az utcán. Kislányát tolta a kocsiban.

— Mit szól, milyen édes, bájos ez a kisfiú, — rajongtam.

Fölényesen válaszolta:

— Látott volna engem egy éves koromban!

Semmi sem nyerte meg tetszését, semmi sem volt elég szép és jó neki. Egyszer véletlenül atlétikai viadalon találkoztunk. Valaki beállította a magasugrás rekordját. A közönség tombolt a lelkesedéstől. Czibulka elhúzta a száját és gúnyosan mondotta:

— De milyen stilusban?!

Elhatároztam, hogy tíz perccel előbb megyek irodába. Nem akartam útközben hallgatni lekicsinylő megjegyzéseit. Azt hittem, megsértődik, de amikor beteg lettem, meglátogatott.

— Mennyi a láza? — kérdezte.

— 39! — nyögtem.

Legyintett:

— Az semmi! Most jöttem Frucsáktól, neki 40.5 láza van. Az láz!

Nemrégiben a Jánoshegy csúcsán találkoztam vele. Alattunk Budapest panorámája tündökölt. Széttártam karomat és lelkesen kiáltottam fel:

— Nézze Czibulka! Nézze! Itt van egész Budapest, csodálatos innen felülről a kilátás. Hát nem gyönyörű ez a város?

Czibulka csak egy futó pillantást vetett a mélybe, azután unottan jegyezte meg:

— Nekem mondja? Onnan lentről jöttem...

P. L.

Ludas Matyi

Főszerkesztő: GABOR ANDOR.
Felelős szerkesztő: GADOR BELA.
Szerkesztő: TABI LASZLO.
Kiadja a Szabadság Lapkiadó-vállalat.
Felelős kiadó: GOLACS ERNŐ.
Szerkesztőség:
Budapest, V., Honvéd-utca 10.
Telefon: 127—750, 128—031.
Kiadóhivatal:
Budapest, VIII., Blaha Lujza-tér 3.
Telefon: 143—012, 143—017.
Nyomatott
a Budapesti Szikra Nyomda NV. offset-körforgógépén
V., Honvéd-utca 10.
Felelős nyomdavezető:
Radnóti Károly.

Kultúrfront

Patinás zamatú nótás reakció

A kéz, amióta az ember emberré lett, sokmindenfélére használható, de legeslegjobban mégiscsak arra, hogy ökölbe szoruljon, amikor pódiumról, vendéglőkben, imitt-amott-mindenütt magyar népdalnak álcázott patinás zamatú reakcióval telített avas műdalokat hall. Például ezt:

Nem volt szép lány a faluban
Csak kettő, csak kettő,
Az egyiket elszerette
A jegyző, a jegyző,
A másik meg a kapuban
Hahaha! nevet!,
Mert ötet a segédjegyző
Szereti, szereti!

E dal nem szűkölködik teljesen igazság híjjával, hiszen nyilván voltak falvak az úri Magyarországon, amelyekben csakugyan nem volt több szép lány, mint kettő és az egyiket valóban elszerette a jegyző, aki egy miniszteri tanácsos unokaöccse volt, sejhaj és a másikat a segédjegyző, aki csak egy osztálytanácsos távoli rokona voit, ihajcsuhaj. Az azonban túlzás, hogy a fentemlített két lány közül valamelyik is a kapuban nevetí (de nevetí), mert erre egyiknek sem volt oka. A két vidám parasztlány (hahaha) és a jegyző, illetve a segédjegyző szerelmének (de szerelmének) ugyanis további következményei is voltak, ezeket azonban a jegyző, illetve a segédjegyző kifejezett kérésére már nem írták bele a nótába, miután arra már nem lehetett gyorscsárdást táncolni. Szintúgy azt sem, hogy a nagyságos jegyző urat, akinek 1902-es szerelmi kirucсanását énekli meg fenti nóta, 1908-ban leöntötte (de leöntötte) marólúggal az egyik elcsábított lány. (Hahaha.)

Aztán ez se kutya, ez az álnépdal, mert még rosszabb:

De szeretnék kinn a pusztán
Betyárgyerek lenni,
Minden tarka vadvirágot
Bokrétába szedni,
Odaadnám az alispán
Legszebbik lányának
És azután nem bánnám, ha
Felakasztanának!

Ezt a nótát feltevésem szerint egy epebajos nyugalmazott tőzsdeügynök írhatta, minekutána csak az nem tudta, hogy kinn a pusztán betyárgyerekek helyett lebbencsen tengődő cselédgyerekek voltak csak ezidőtájt, egyetlen betyárgyerek volt már csak, a méltóságos gróf úr, az meg nem vadvirágot szedett az alispán lányának, hanem summáslányokat szedett magának és százkoronás rózsacsokrot az alispán lányának, és nem akasztották fel érette, hanem rosszabbul járt, elvétették vele az alispánlányt, a legidősebb fiúk éppen három éve disszidált Zürichbe.

Vagy például ez:

Beszegődtem Tarnócára bojtárnak,
Jó legelője van ott a birkának,
Fizetésem tíz forint húsz karajcár,
Megél abból egy bojtár...

Ebben a nótában kétségkívül tisztán visszatükröződik a bojtár gondolatvilága, de nem a juhászbojtáré, hanem az ügyvédbojtáré, aki nyilván írta, legjobb esetben, noha e dalt csakugyan előszeretettel énekelgették évtizedeken keresztül szegődések idején, Szentgyörgy-nap táján, jó bor mellett. Csak nem a bojtárok, akik szegődtek, hanem a földbirtokosok, akik szegődtettek; mert a bojtár, amikor meghallotta, hogy a fizetése tíz forint húsz karajcár, nem azt mondta dalban, hogy megél abból egy bojtár, hanem egészen mást mondott prózában, ezt azonban akkor sem tették volna bele a nótába, ha történetesen rímelt volna a karajcárra.

Ezeket a nótákat ne nagyon énekeljük, ha vissza akarjuk érezni a magyar paraszt régi hangulatait és a kéknefelejcset se énekeljük és a magasjegenyefát se és a kitanyájaezanyárfást se. Igazi népdalokat énekeljünk, ha a régi paraszt régi hangulatát akarjuk érezni vagy éreztetni, például ezt:

Érik a szőlő, hajlik a vessző,
Bodor a levele,
Két szegény legény szántani menne,
De nincsen kenyere.

Van vereshagyma a tarisznyába,
Keserű magába,
Szolgalegénynek, sej de szegénynek,
Kevés a vacsora.

(Egyébként a két szolgalegény, ha érdekli az olvasót, ma már alighanem valamelyik termelőcsoport jókedvű tagja és igen jókat vacsorázik.)

Gergely Miklós

Belgiumban

— Napok óta törtem a fejem, mi hiányzik nekem komám. Most jöttem rá.
— Mi?
— Egy király.

Hangtalan Heti Híradó

Április 4-rea magyar nép megjobban felemeli munkateljesítményét, mert tudja, hogy a munkateljesítmény is felemeli a magyar népet.

Ennek a bácsinak nincs ideje vasárnap kirándulni, ezért a fiával küldi ki a szétszórni való szalámihéjat a Gugger-hegyre.

Ezek a nénik és bácsik beléptek az MHK-mozgalomba s ettől valamennyien megerősödtek; a bácsik, a nénik és az MHK-mozgalom.

A Budapesten vendégszereplő moszkvai központi állami bábszínház két nagyszerű művésze

Szperanszkij

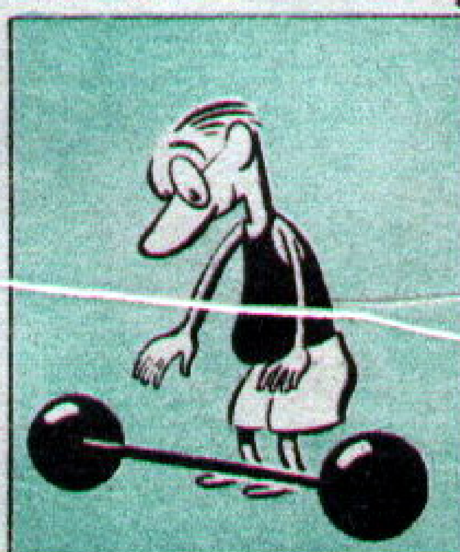

E. Szinyelnikova

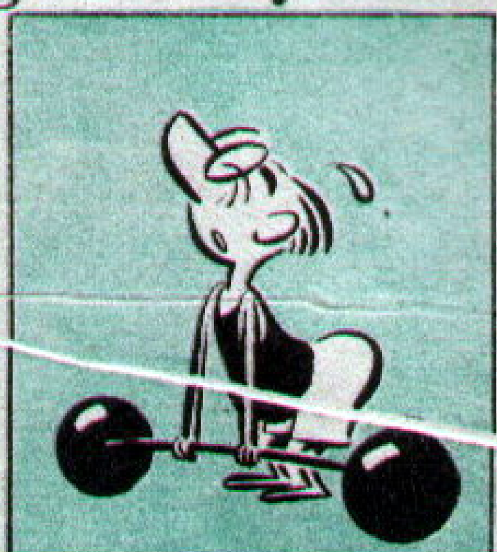
Pimf Pali meg a súlyemelés

Pimf úr csodálattal nézi
A szovjet súlyemelőket,
„Remek!" ujjong „megpróbálom
Én is utánozni őket!"

„Bámuljatok!" mondja Pimf úr,
S köpködi a markát nagyon,
„Én se vagyok kutyafüle,
Hogyan kell, most megmutatom!"

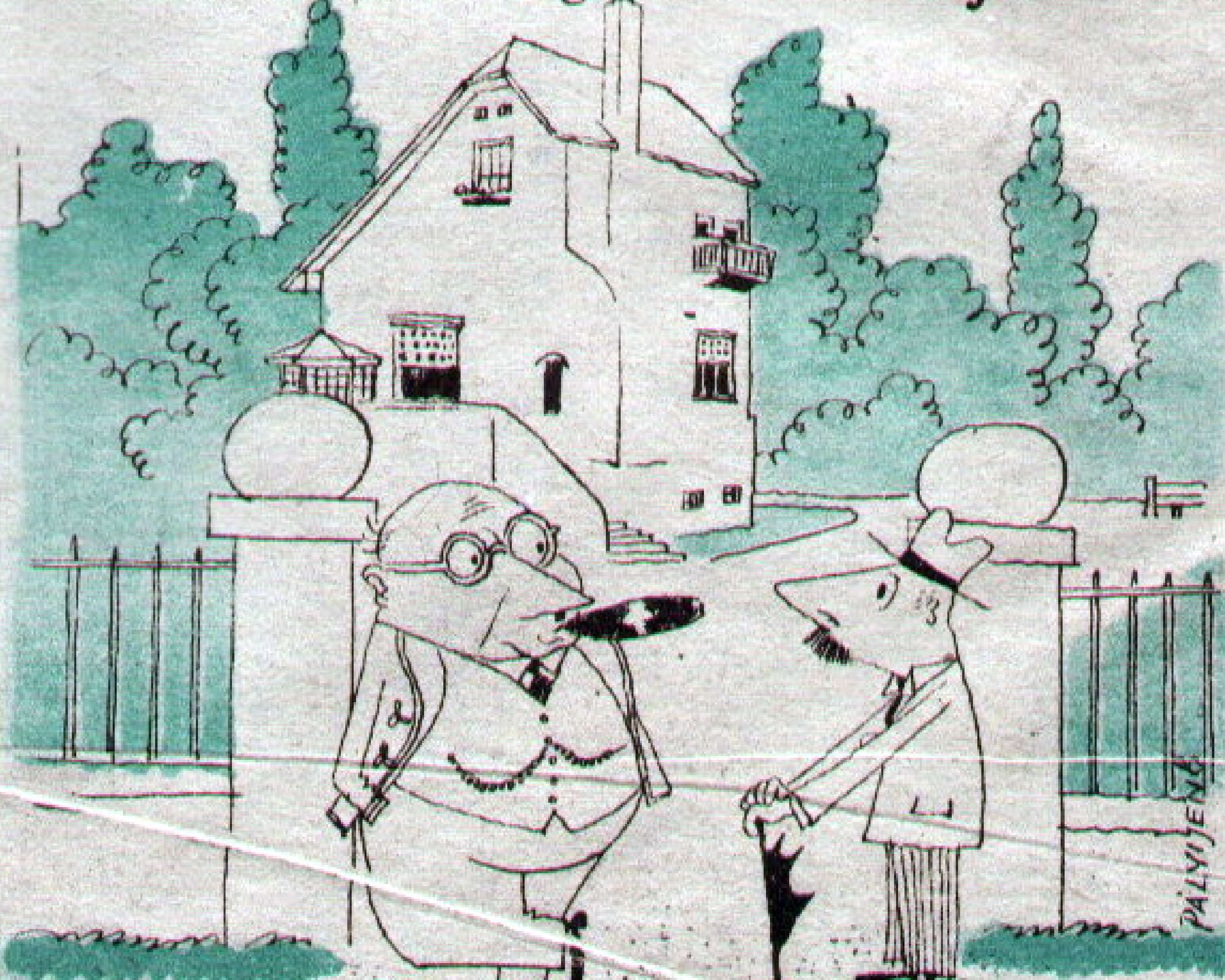

Nekilódul, hogy kinyomja,
Nem a száz, csak a húsz kilót,
Ám nem mozdul a kis büdös,
Bár Pimfnek a nyelve kilóg.

Bár ez nem megy, van eredmény:
„Bámuljátok csodás tettem,
Ha nem is emeltem fel, de
Legalább begörbítettem..."

A tőkés meg az ő villája

— De szép kis villa! Sokat dolgozott érte?
— Nem kérem. Sokat dolgoztak értem.

Budapest szobrot állít a nagy SZTÁLINnak

— Mit gondolsz szaktárs, hová fogjuk állítani Sztálin elvtárs szobrát?

— Még nem tudom. De az biztos, hogy Budapest szívében lesz.

„A háborús uszitókat egyre jobban elszigeteljük"

(Alexandr Fagyejevnek, a világhírű szovjet írónak, a stockholmi békeértekezleten tartott beszédéből.)

Ludas Matyi azt üzeni...

Elvtárs, Bp. Az egyik kissé lerövidítve jönni fog.

D. F., Timisoara. Nagyon lejátszott téma, kissé hosszadalmasan és nem eléggé mulatságosan megírva.

I. K., gyulavári Dénes-major. A rajzokban van ötlet, de sokat és komolyan kell tanulnia ahhoz, hogy közölhető rajzokat tudjon készíteni.

Vágó Dezső, Cegléd, I. D., Ózd, F. S., Kőszeg, ifj. B. P., Bp., Kozák M., M. A., Bp., G M., Aszár. Nem közölhetők.

F. S., Bp., Honvéd-utca. Őszinték leszünk: ezek valóban csak gyenge kisérletek.

Jobb ma egy veréb, mint holnap egy csirke!

Esdve kérek mindenkit, hogy fürdőszobában, erkélyen, emeleten, társbérletben nevelt tyúkját könyörtelenül vágja le, ha kotlik. Vágja le, főzze meg, süsse meg, — csak tojásokat ne tegyen alá. Világért ne engedje sokasodni a kerge szárnyast, mert keservesen megbánja!

Ecsetelem, hogy mik történhetnek? Egy ilyen emeleti kocafarmer már eleve nem tudja gondozni a jövendő csirkék anyját. Leveszi azt a tyúkot reggel, hogy megetesse, — de elfelejti betakarni a tojásokat, míg tyúkanyó félbeszakította az ülést. Vagy például, mikor visszateszi a tyúkot a tojásokra, nem veszi észre, hogy kétháron tojás összetörik. Ha azután naponként szagolja a romlás illatát, még örül is, hogy „megindult a tojásokban az erjedés!" Azt hiszi, hogy a csirkék is úgy érnek be, mint a must.

Alátett a tyúknak, mondjuk, 21 tojást és remél legalább 24 csirkét, mert ugyebár gyerekek közt se ritkaság az iker? Mért ne lehetne egy tojásban 2 csirke?!

Nagyon csodálkozik, mikor 21 tojásból 6 csirke bújik elő és a többi tojásoknak hiába akar segíteni, hasztalanul bábáskodik, akármelyik tojásból hivogatja az életet, — csak zápkomplexum felel neki. Ő beüti a tojás hegyét, de onnan nem a csirke üti fel a fejét, hanem egy abszintszínű folyadék, amely szétlövell és olyan büdös, hogy a farmer három napig még a füle gombján is azt érzi. Úgy szagolgatja utána a kezeit is, mint egy virágot.

Végül belenyugszik, hogy 6 csirkéje van és 24 csirkére tervezett szeretetét 6 csirke között osztja meg, akiknek kicsit sok is ez a szenvedély. Elkényesednek. Első köleskásájukat az íróasztalon kapják, mert a kocafarmer nem szeret hajolni. A csirkék viszont nem szeretik, hogy zörög alattuk a papírpelenka, — kicsit lejebb csúsznak és névjegyeiket az íróasztal posztójára illesztik. Nem éppen a névjegytartóba, csak úgy köréje. Altatás után a farmer nem győz tisztogatni.

Később a csibikéknek fű és bogarak kellenének, de ezt nem lehet az emeleten kitenyészteni, — a kocafarmer saját kosztját osztja meg velük. Rág a csirkéknek egy pofa palacsintát s eléjük rágja a makarónit, a répafőzeléket, a paprikáskrumplit. A csirkék megszokják ezt az etetési módot és úgy lesik a farmer száját, mint hívők az igehirdetőt. A kotlóstyúk, ha türelmetlen, még fel is röppen s apatársának a szemét majd kiveri.

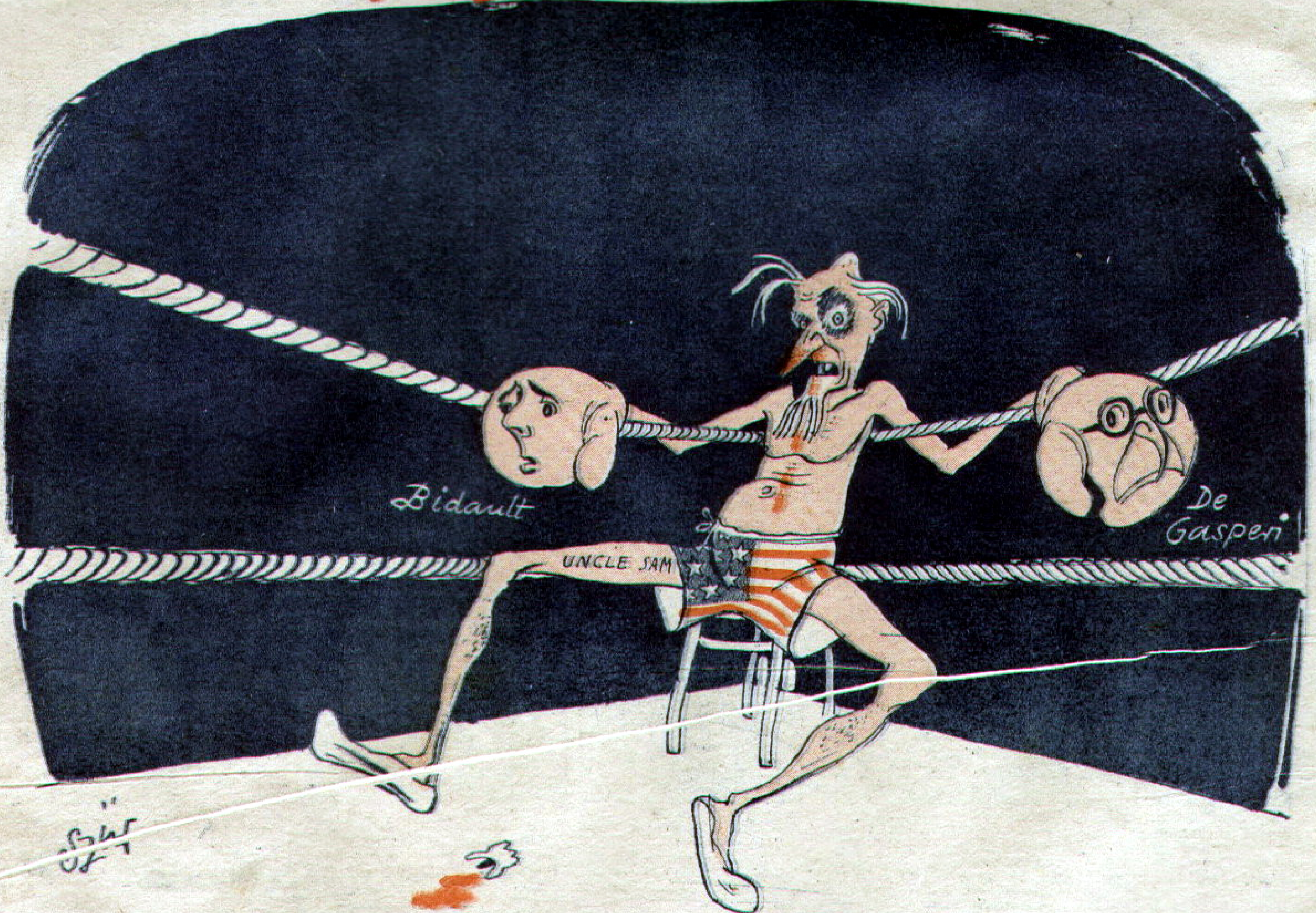
Csodák-csodája, a csirkék azért nem fejlődnek ettől a vegyeskoszttól; idétlenek, fázékonyak és ruhátlanok maradnak. A tyúk érzi a felelősséget s nem is hajlandó velük másutt hálni, mint a konyhában a tűzhely mellett. Nappal is erőszakosan bekalauzolja őket. Ellenvetést nem tűr. Dölyfös, mint egy szoptatós dada és úgy uralkodik a farmeren, mint egy házsártos feleség. Viszi a csirkéit mindenütt láb alá, kikaparja nekik a fáskosarat, a szeneskannát. Törnek, zúznak és csipognak.

Ha a farmer nem jön haza etetés idejére, ráijesztenek, betegnek tettetik magukat s ápoltatják magukat meleg takarókkal és ecetes borogatással. Ha megáznak véletlenül, juszt is megdöglenek!

A farmer boldogan felkiált: — Végre! Csakhogy elvitt benneteket az ördög! ... És most süti meg a kotlóst és most rágja be dühösen, hogy írmagja se maradjon!

K. Tóth Lenke.

A nyugati szorítóban

Uncle Sam: Pedig azt hittem, hogy most kiütéssel győzni fogok . . .

A Hallgatag Óriás titka

A Hallgatag Óriást a szemináriumunkon ismertem meg. Tulajdonképpen nem is óriás, inkább alacsony ember, csak hallgatag. Csak azért írtam Hallgatag Óriást, mert magamról tudom, hogy az ilyen titokzatos című dolgokat elolvassák az emberek; és azért, hogy az illető, aki valóságos élő személy, ne ismerjen magára.

A Hallgatag a szeminárium leghátsó szegletében ül és hallgat. Sokáig azt hittem róla, hogy süketnéma; egyszer azonban hallatlanul izgalmas vita alakult ki egy különlegesen érdekes kérdésről. Akkor a Hallgatag előrejött a szegletből, látszott, hogy vibrál az arcán az izgalom és látszott rajta a lelkitusa, hogy megszólaljon-e, vagy sem. Nem tartott az egész egy félpercnél tovább; akkor döntött és megszólalt, a hallgatástól kicsit kásás, de nagyon kellemes és nyugodt hangon:

— Szabad egy kis tüzet?

Amikor megkapta a tüzet, még azt is mondta, hogy köszönöm és visszament a szegletbe. Azóta tudom róla, hogy nem süketnéma.

Ezenkívül még egyszer hallottam a hangját a szemináriumon. A szocializmus építéséről volt szó, éppen arról beszéltünk, hogyan lesz még jobb az életünk, megvitattuk a kérdést minden oldalról, a munkaverseny indulásától a Sztahánov-mozgalom hatalmas perspektívájáig, alaposan megtárgyaltuk a dolgot, aztán a szemináriumvezető megkérdezte:

— Van még valakinek hozzászólása?

Ekkor a Hallgatag felemelte a kezét.

Néma csend lett; minden szem a Hallgatagra szegeződött és az arcokon a feszült várakozás izgalma tükröződött. Akkor a Hallgatag megköszörülte a torkát és azt mondta:

— Már félhat.

Ekkor határoztam el, hogy beszélni fogok a Hallgataggal. Éreztem, hogy belebetegszem, ha nem tudom meg a titkát. Mi rejlik emögött a csodálatos hallgatás mögött? Családi tragédia? Szerelmi bánat? Valami rettenetes háborús élmény? Vagy valami szörnyű betegség?

Szeminárium után megvártam a kapu előtt.

— Nem zavarom? — kérdeztem zavartan.

— Á, dehogy — legyintett kedvesen a Hallgatag. — Éppen ellenkezőleg, örülök a társaságának. Nagyon szeretek beszélgetni — tette hozzá magyarázólag.

Aztán elmondta az élettörténetét; semmi különös nem volt benne, csak nagyon hosszú volt. Majd a sógora papagájáról beszélt hosszasan.

Tizenegy óra tájt, amikor már nagyon elálmosodtam, a tenyeremmel betapasztottam a száját.

— Csak egy kérdésemre feleljen! — ordítottam a fülébe. — Miért hallgat mindig a szemináriumon?

— Ugyan kérem, — legyintett keserűen. — Hát kit érdekel a szemináriumon a sógorom papagája?

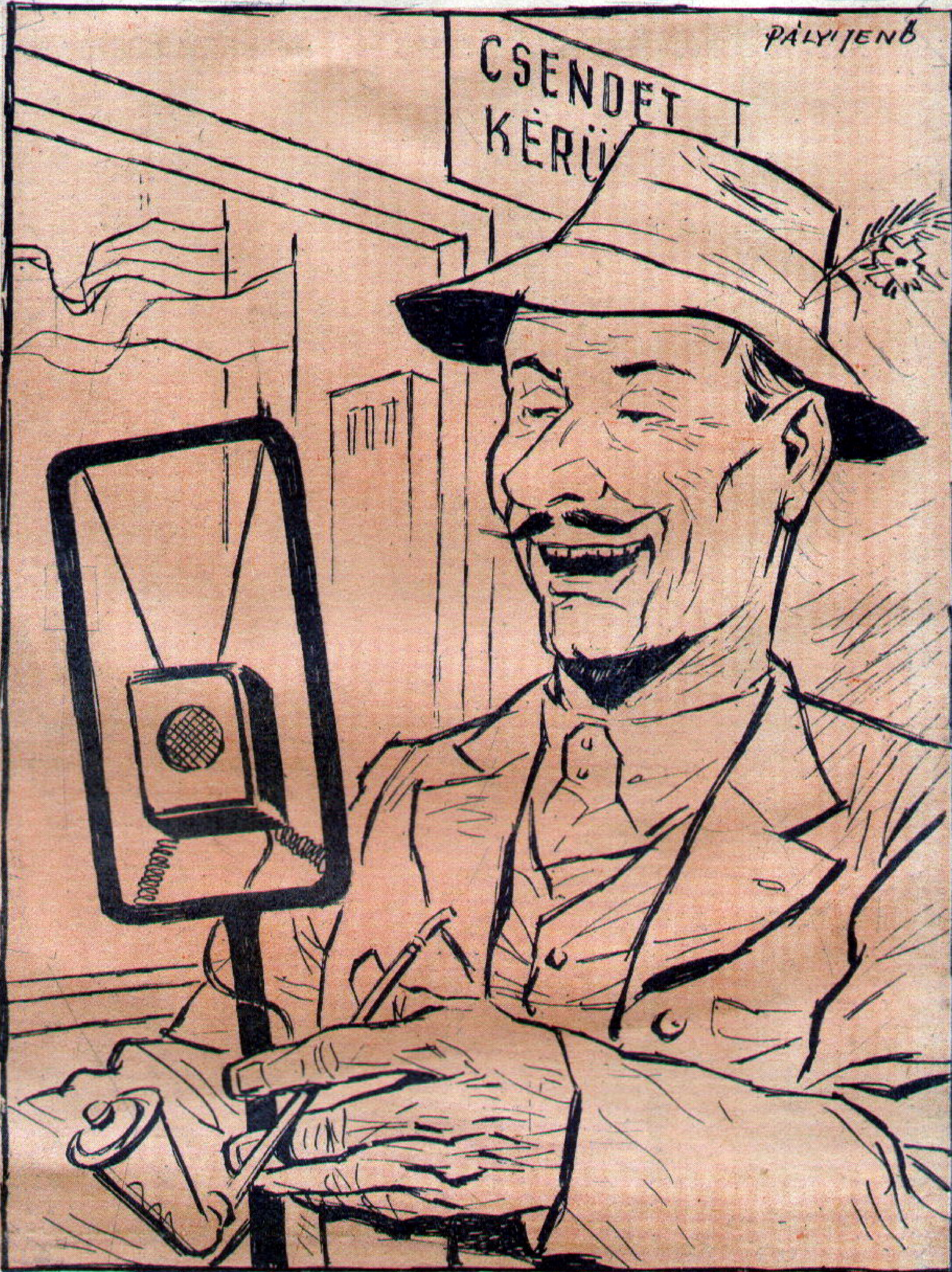
(g. m.)

Acheson névjegyet rendel

— Irjuk rá Mr. Acheson, hogy volt külügyminiszter, mert mire a névjegy elkészül, Ön is elkészül.

A Mezőgazdasági Kiállításon

— Halló Szabóék, Dobospusztán! Itt vagyok a Mezőgazdasági Kiállításon, a termelőcsoportunk kocája megnyerte az első szépségdíjat, pedig nem is volt jó napja. Kulák-szomszéd is akart üzenni, de olyan szép a vásár, hogy éppen most ütötte meg a guta.

Képes album felszabadulásunk ünnepére

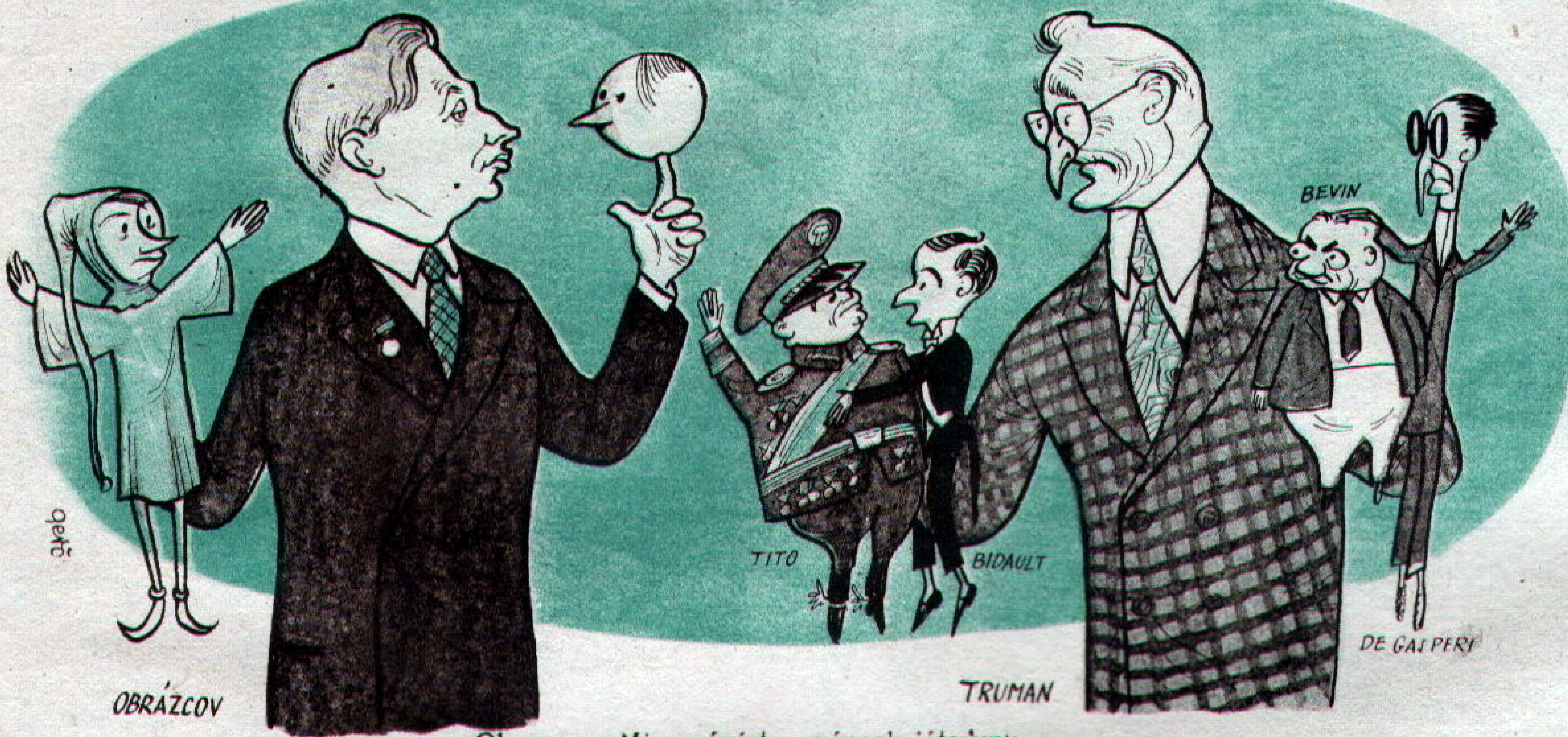
E KÖNYVBŐL IS ELŐFÉNYLIK
ÖT ÉVE NYERT SZABADSÁGUNK:
MEGHOZTA A HŐS SZOVJET NÉP
ÉS MEGŐRZI ERŐS PÁRTUNK.

Hatalmas lendületet vett a mezőgazdasági sztahánovista mozgalom

A dolgozó paraszt: Ti vezettek bennünket munkás elvtárs, hát az április 4-iki felajánlásokban se akarunk mögöttetek lemaradni!

Egy nagy művész Budapesten – egy nagy kókler Washingtonban

Obrazcov: Mi a népért, a népnek játszunk.
Truman: Mi a nép nélkül, játszunk a néppel.

DUETT

Pál:
Az én nevem Pali király,
Önre vagyok Pali én!

Truman:
Én is Pali vagyok önre,
Felséges boy, annyi tény!

Pál:
Athén legyen az USA-é,
Ugyis közel van oda,
Így tanítja Göröghonban
Ma minden jobb tanoda.

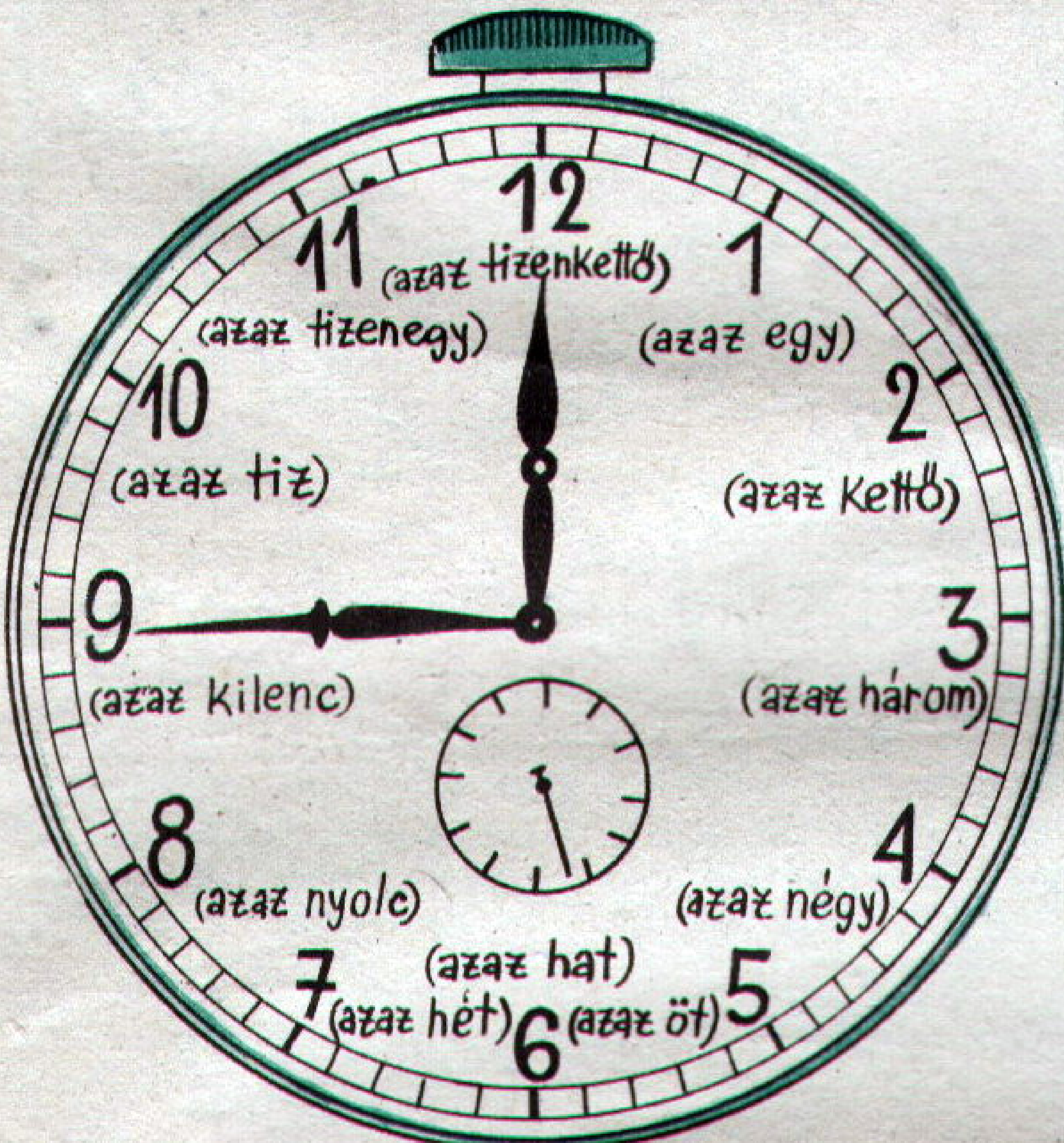
Truman:
Hát Apolló kutyafüle?
Ha megnyerte, hadd vigye!
Nesze még egy dollár és a
Parthenont is add ide!

Pál:
Parthenon vagy Akropolis,
Ezen össze nem veszünk!
Ebből élünk elnök uram,
Mivel nékünk van eszünk!

Truman:
Csomagold be, királyöcsém!
No de menjünk csak tovább:
Azt mondd még meg, hogy mit kóstál
A királyi palotád!

Pál:
Potom olcsó édes bátyám,
Hízzon tőle a mája:
Királlyal csak ötven dollár,
Nélküle — a duplája...

A bürokrata zsebórája

Páncélosokkal, gázbombákkal, revolverekkel támadja Scelba az olasz munkásságot

Ponticelliben, Nápoly elővárosában Scelba rendőrsége megtámadott egy munkásgyülést. Scelba rohamrendőrei, mint a Reuter jelenti, páncélautók, revolverek, könnyfakasztóbombák fokozott alkalmazásával akarja letörni a munkáért és kenyérért küzdő olasz munkások megmozdulásait.

A Ludas Matyi szerkesztősége az idő rövidsége miatt telefonon fordult Scelbához felvilágositásért ez ügyben.

— Páncélosok, revolverek, bombák! — kérdeztük tőle. — Hát háború van most tulajdonképpen Olaszországban vagy béke?

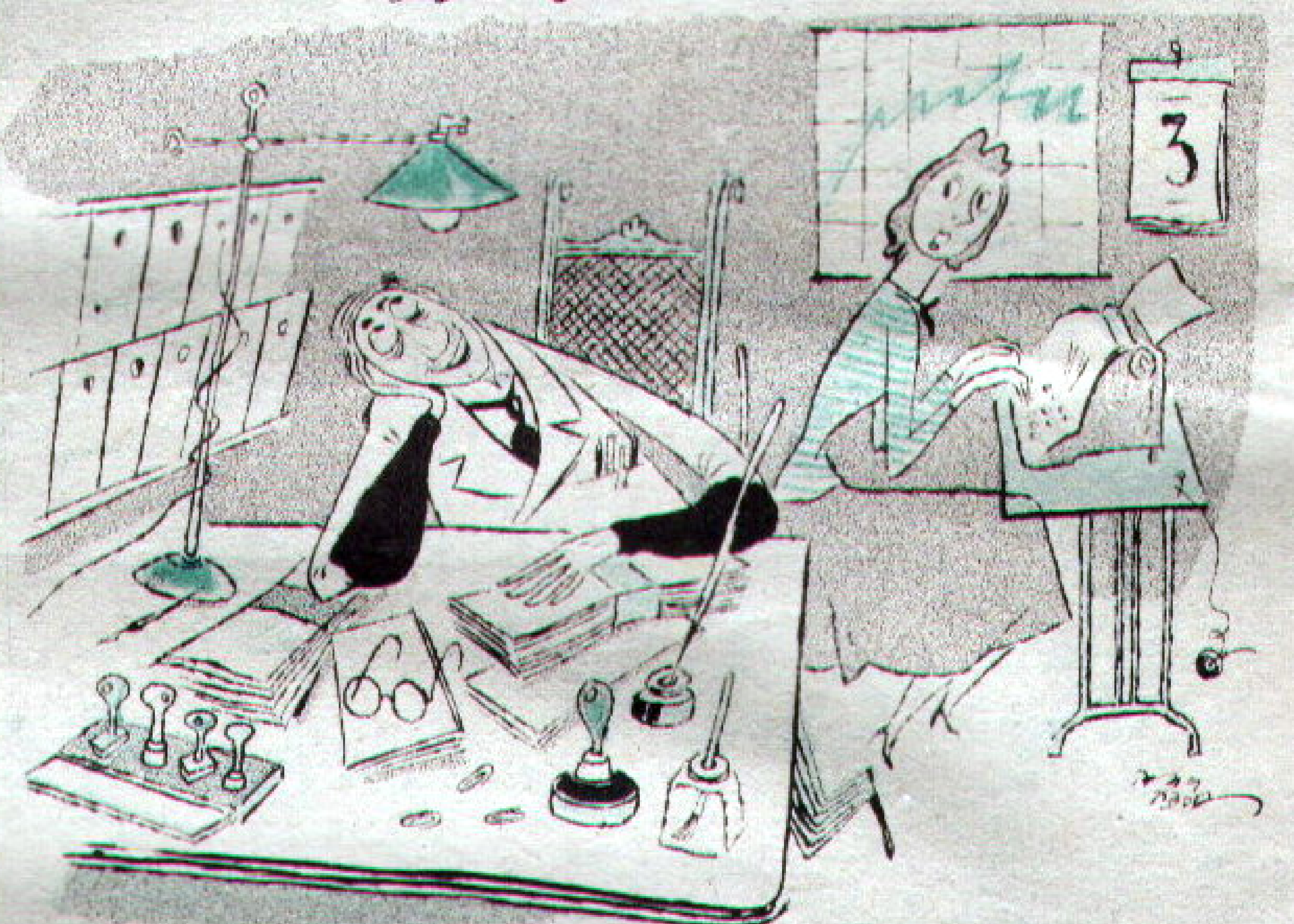
— A helyzet az, — felelte előzékenyen Scelba, — hogy mi ugyan folyton háborúra uszitunk, de fegyverrel jelen pillanatban csak a saját népünk ellen viselünk háborut.

5 éves a Szabad Nép

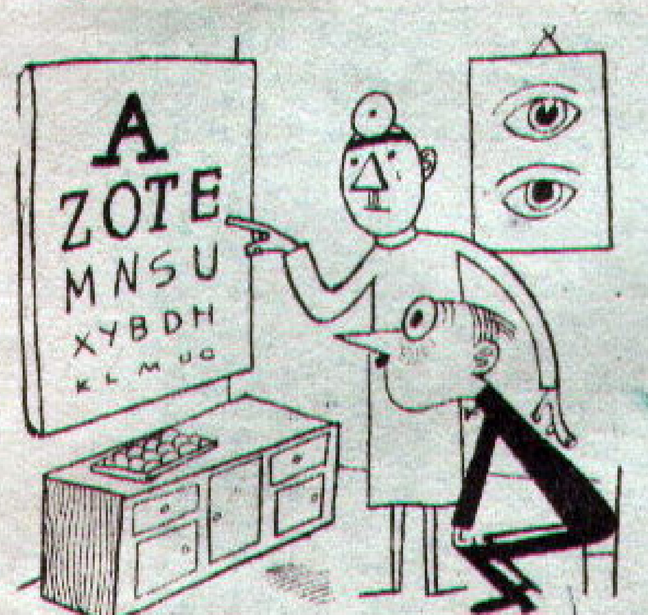
Amiért küzd minden sora:
Jobb a munka, szebb az élet!
Szivdobbanás, gép zenéje
Köszöntse a Szabad Népet!

Gyönyörű álom

— Tudja, mit álmodtam az éjjel, kartársnő? A Marsban éltünk, ahol még nem volt semmi rendszerezve. Kettőnknek kellett mindent besorolni, lajstromozni, beszámozni, pecsételni, iktatni ellenjegyezni, elfektetni, másolni, hitelesiteni, felülbélyegezni, megleletezni, birságolni, elsüllyeszteni tönkretenni! Csudaszép álom volt...

Lógós Lali a szemészeten

...,szóval az a magas, feketebajuszos OTI-orvos végleg kiszúrt tegnap és ráírta a cetlimre, hogy mehetek dolgozni. Képzelhetitek, hogy megijedtem, még csak ez hiányzik nekem ebben a szép tavaszi időben! Törtem a fejemet, de semmi komoly tipp nem jutott eszembe. Hát ahogyan ott ülök a Sipcsák csárdájában, jön befelé egy alak, hóna alatt mankó, az orrán meg nagy fekete szemüveg. Leül mellém és hozat egy nagy pörköltet, meg egy félliter zöldszilvánit.

Jobban megnézem, akkor látom csak, hogy az ipse egy munkakerülő csibész, ott koldul egész nap a Kocka-utca sarkán, a nyakában meg nagy tábla lóg, hogy: Átkozott háború áldozata vagyok — a mamák meg szórják a pénzt a kalapjába, mint a parancsolat.

Rámnéz, aztán megkérdi:

— Na, mit búsul öreg fiú, tán nem szereti a kisfröccsöt?

— Hát gusztus dolga — mondom neki, — a nagyot jobban szeretem, de azért megiszom a kicsit is, ha muszáj.

Erre tölt nekem is az ipse és kifaggat apróra, hogy hogy-mint?

Nagy bánatosan elmondtam neki, hogy mi a dörgés, erre csak nevet.

— Idefigyeljen, apuskám, nem lesz magából sózott hal sose ebbe a büdös életbe. Nem olyan bajjal kell vizitre menni, amit ellenőrrizni lehet. Mert, ha maga teszem azt, bemondja, hogy fáj a hasam, vagy szúr a lépem, azt hamar megnézik és aztán fuccs az egész.

Hanem tudja mi a komoly dolog? A szemészet! Ha maga egyszer azt mondja, hogy nem lát, hát nem lehet bebizonyitani, hogy tényleg lát-e?

Ma reggel bementem az OTI-ba, egyenesen be a szemészetre.

Betámolygok az ajtón és imbolyogva megállok a szoba közepén.

— Nem látok kérem semmit, — mondom olyan szomorúan, ahogy csak belefért.

— Üljön csak le fiam, — mondja erre egy öreg doktor — majd megnézzük, mi a baj.

Aztán leültet egy székre és aszongya

— Na fiam, próbálja csak elolvasni ott a szemközti falon azokat a betüket.

— Miket? — mondom erre még szomorúbb hangon — hol van a fal, hiszen én még azt sem látom, nem hogy a betüket.

Azzal megfogom tapogatózva az öreg doki köpenyét.

— Nézze csak kedves nővér, én tényleg nem látok semmit...

Erre a hátam mögött súgnak-búgnak, aztán odahivnak az asztalhoz és a fiatalabb orvos a kezembe nyom egy cetlit.

Stikiben ránézek, hát majdnem meghül bennem az a kevés maradék, beteg vér.

Az van ráirva, hogy „Lát maga, ha akar!'

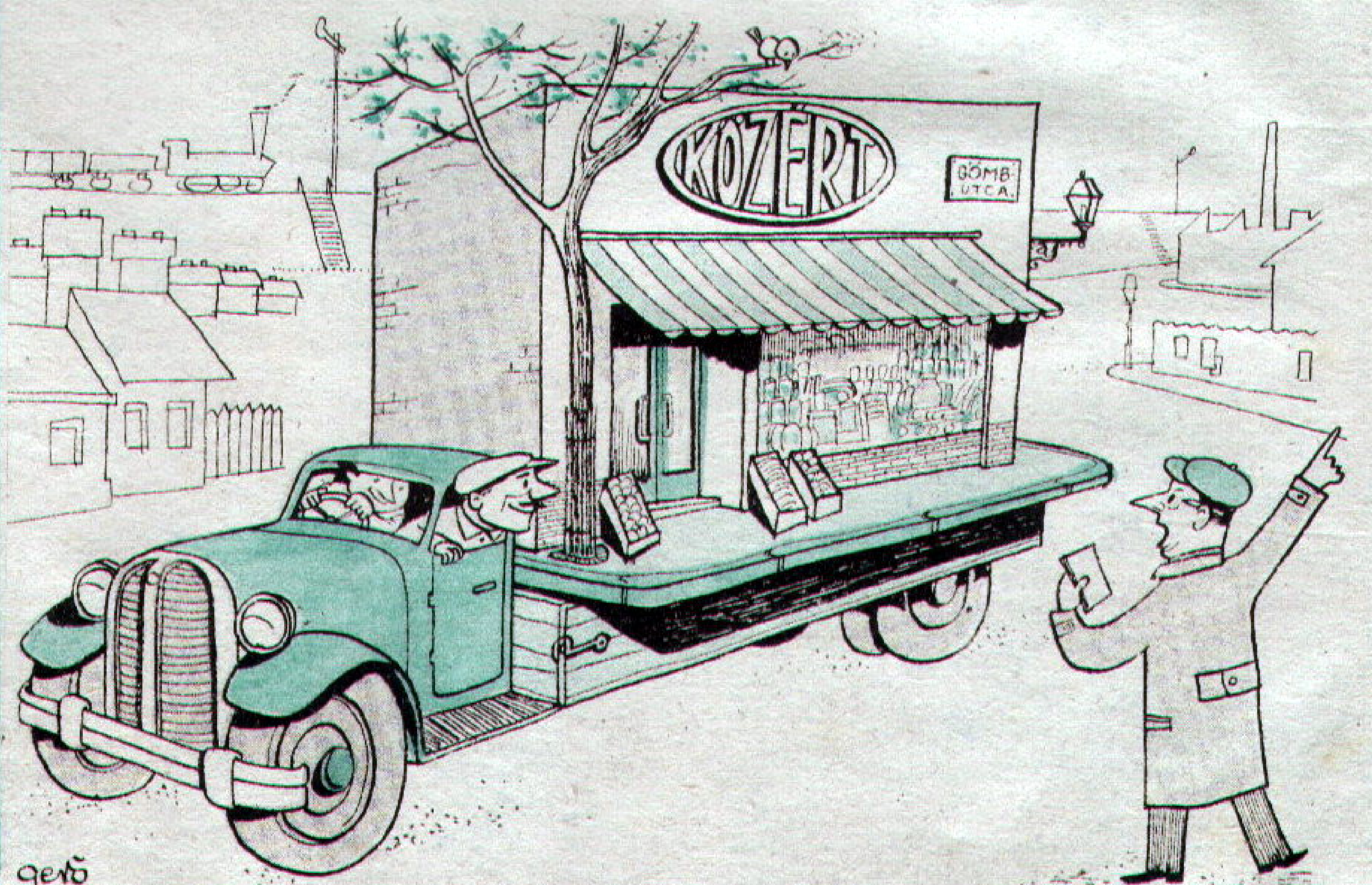
— Én látok? — ordítom, de már nyom is kifelé.

Csak azt tudnám, honnan a csudából tudták meg, hogy tényleg látok.

Hacsak abból nem sejthették meg, hogy mind a két zsebemből lógtak kifelé a félpengős regények.

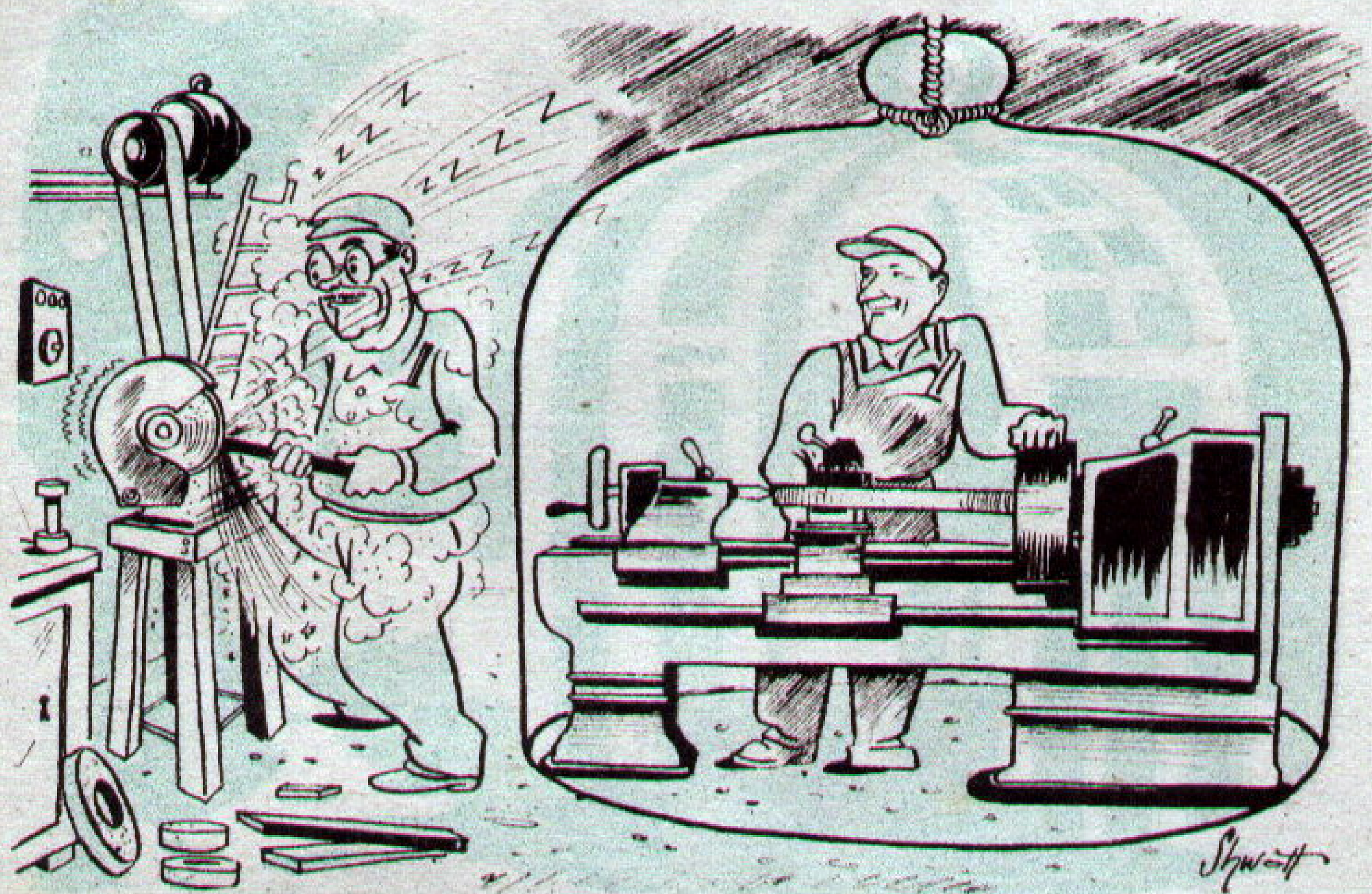
(B. K. Gy.)

A jövőben elsősorban a külvárosok kapnak Közért-fiókokat

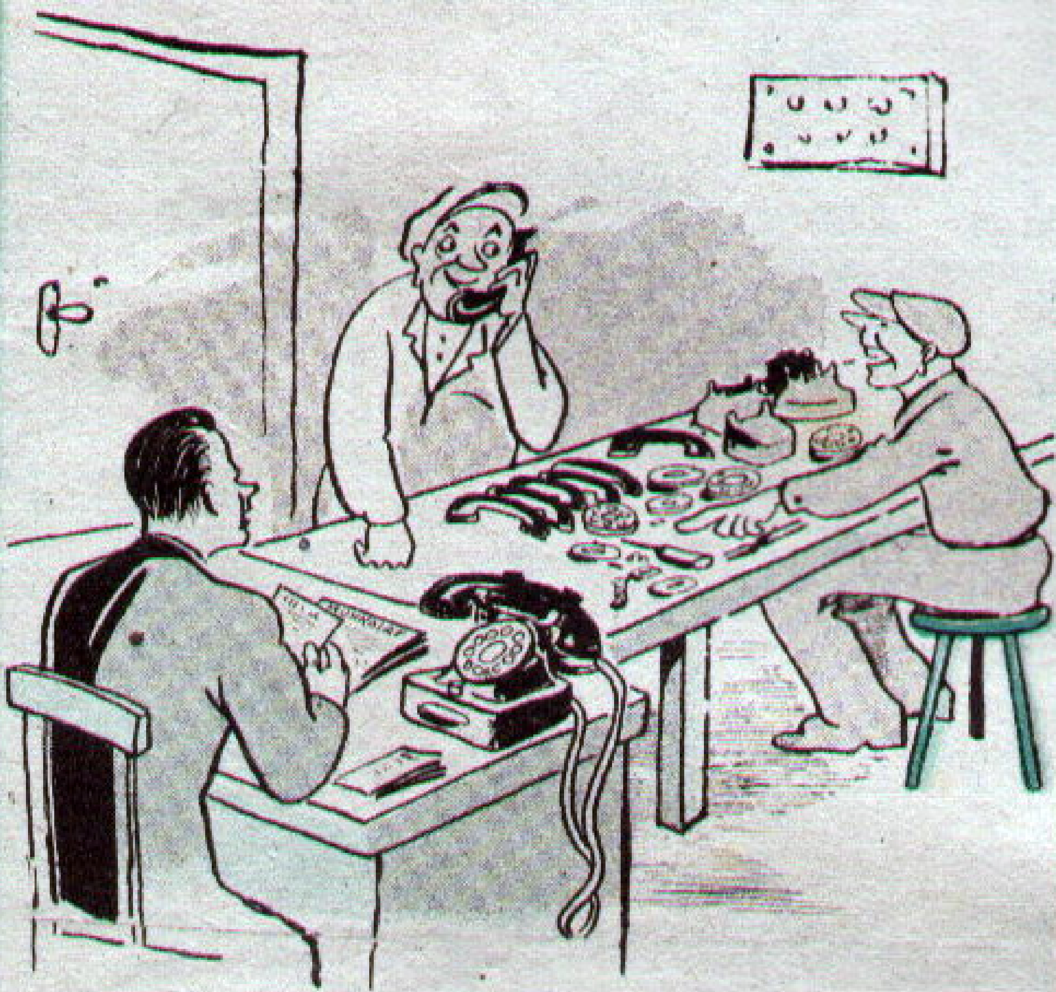
— Ide a sarokra hamar egy fiókot!

Ludas Matyi a TELEFONGYÁRBAN

Ludas Matyi javaslata arra, hogyan lehetne az I. B. C. esztergaműhely rémét, az ócska kéziköszörűt megrendszabályozni: egyszerűen üvegbura alá kell helyezni a gépeket és a dolgozókat, hogy a gépeket a por, a dolgozókat a méreg meg ne egye, — de a köszörűt kijavitani, az se rossz.

Suszter rossz cipőben jár

— Bolond vagy szaktárs? Hogy akarsz úgy beszélni, hiszen csak egy puszta kagylót tartsz a kezedben!
— Hidd el öregem, még ezen is hamarabb kapok összeköttetést, mint a házitelefonon.

Németh Lajos, páritikár

Galambos János sztahanovista élmunkás

BÜNTETÉS

Fejes Emma

Nem szivesen pellengérezünk ki embereket, de most az egyszer megteszszük. Meg bizony. Majd megtudja az a néni, hogy ujságirókkal nem lehet packázni. Úgy leszidjuk, hogy csak no.

Semmibevenni az ujságirót? Azért, mert kicsit fiatalok vagyunk? Hogy őt nem érdekli az ujság, meg hogy neki nem kell nyilvánosság. Na, jóval kezdett ki. Máris irjuk, máris szidjuk, sőt nem is szidjuk, egyenesen megrójuk, még akkor is, ha néni, akkor is, ha nő, akkor is, ha jó munkás... Na, várjunk csak, mindjárt, hogy is kezdjük azt a szidást? Hát... mégis csak felháboritó, úgy van, irgalmatlanul felháboritó, elképesztően felháboritó, sőt ... sőt... várjunk csak... borzasztóan felháboritó, hogy nem akarta megengedni, hogy az arcképét betegyük az ujságba.

Most szinte látjuk a nénit, ahogy méltatlankodva bámulja az ujságot: kint a képe, száz és százezer ember látja, ugyanannyi olvassa, hogy ő milyen, izé, milyen... a kutyafáját... milyen is? Hát olyan rendes, kedves, szerény dolgozó asszony, aki harmincöt éve áll a gép mellett a Telefongyárban és dolgozik jól, sőt egyre jobban. Igen, ilyen, most jól megszidtuk, reméljük, nem haragszik meg érte, sem azért, hogy példákra lelkesitő arcképét kitettük az ujságba, hadd tudják meg minél többen, milyen kiváló dolgozója van a Telefongyárnak.

Emlékezés a vitézi szék lovagjáról

Még mindig sokan és sokszor emlegetik „vitéz" Kelenffy Károlyt, a Telefongyár régi és hirhedt „vezérét".

Kelenffyt azért ütötték vitézzé, mert olyan vitézül itta a pálinkát, mint más becsületes ökör a vizet. A pálinkán, rumon, boron kivül magát szerette leginkább, na és persze a munkásokat is szerette nem látni. Egyszer, baráti körben, aránylag józanon megmagyarázta, mi a munkás.

— Kéhérlekszépen méltsás und kegyelmes uraim (hukk), a munkás egy olyan állat (hukk), ami más, mint mi vagyunk (hukk), mert mi a társadalom krémje vagyunk (hukk), míg a munkás a... a...— de nem fejezte be, mert fasiszta létére önkritikát gyakorolt és a szájából magyarázat helyett vörös borban pácolt tartármártásos balatoni fogas ömlött az állára és mellényére.

Ez már reálisabb magyarázat volt, az biztos. Ha nem is a munkás mivoltát magyarázta meg. Ez a Kelenffy egyébként nemcsak vitéz, hanem méltóságos úr is volt. Egy bankett alkalmával ugyanis, mikor asztal alá itta a minisztert, elismerésül kormányfőtanácsossá nevezték ki. Szerette, ha méltóságosnak szólitották, bár az sem volt baj, ha kegyelmesnek tisztelték. A háború alatt Herz Vili bácsi vezetésével küldöttség ment Kelenffyhez és kétheti gyorssegélyt kért, mert a viszonyok akkor bizony nem voltak rózsásak. Kelenffy véletlenül nem volt berúgva, csak éppen az éjjel sok bagoly és denevér jelent meg deliriumos álmában és kicsit bánatos volt, mert néha napközben is patkányokat és egereket látott mosolyogni a stampedlis pohár mélyén.

A hatodik pohár konyakot hajtotta le, mire a munkások kérelmük végére értek.

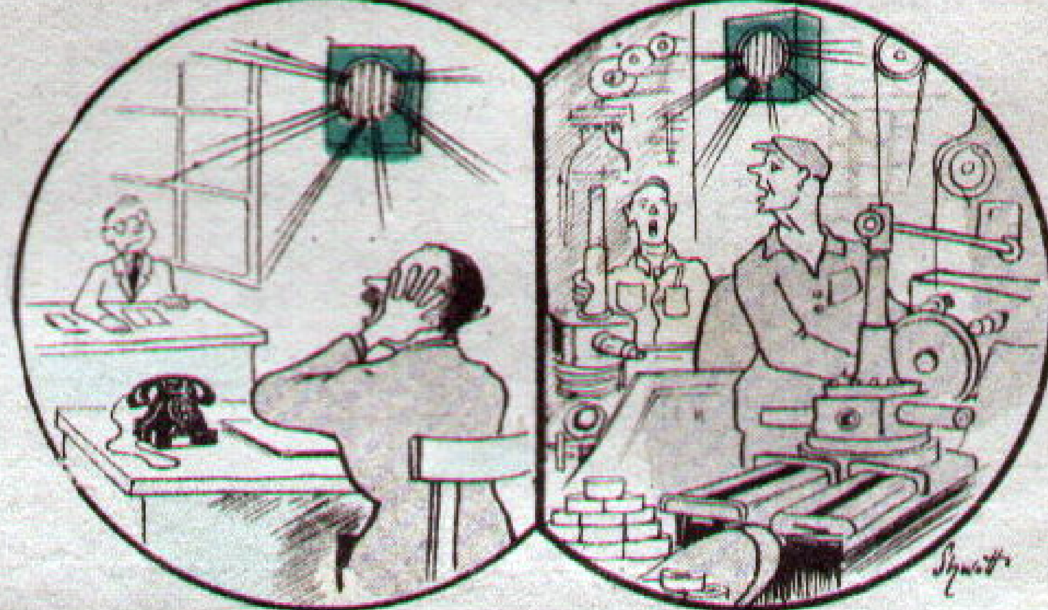
— Miből adjak? — ordított. — Hallják? Miből? Amellett, hogy úgyis elinnák. — Majd fogta magát és kirohant a folyosóra és egy oszlopot átölelve tovább óbégatott.

— Oszlop! Hallod? Oszlop! Adjál pénzt, hallod, ezeknek a szegény munkásoknak! — s verte az oszlopot a fejével, de az oszlop rá sem bagózott. A pénzt azért két hét mulva mégis kifacsarták Vili bácsiék, úgy hogy Kelenffynek fájdalmában kiújult a delirium tremense. Bizony, ilyen ember volt vitéz Kelenffy Károly vezérigazgató és ezredes úr, aki szerette, ha „szebb jövő"-vel köszöntik őt.

A szebb jövő, a szép jelen eljött. Csak azt nem hisszük, hogy vitéz kis- és nagykelenfi Kelenffy Károly, néhai ezredes és vezérigazgató úrnak a szocializmus korszaka jelentené a szebb jövőt.

N. S. J.

Túlbuzgó hangszóró

— Mit mondtál, kollegám?
— Fogalmam sincs róla, a saját szavamat sem hallom ettől a hangszórótól.

— Mit mond ez a hangszóró, szaktárs?
— Fogalmam sincs róla, egy szót sem lehet hallani a gépek zajától.

Riport a riportról

Az újságiró megáll a gyárépülettel szemközt, felméri az épületet aljától a tetejéig, még az ablakokat is megszámlálja, aztán így szól magamagához: Szép. Hatalmas. Impozáns. Tiszta. A miénk. Dagadó kebellel belép a kapun, de tekintete csakhamar éles lesz, mint a beretva: a portást fürkészi, vajjon elég éber-e. Megpróbál elosonni előtte, de a merénylet nem sikerül, a portás lecsap rá, kéri a dokumentet. Minden rendben. Az újságiró közben kérdez: sok-e a késés. Nem, utóbbi időben csökken. Helyes. Jani, kisérd a szerkesztő elvtársat a pártirodába.

A folyosó tiszta, lézengők nem láthatók. Az újságiró, mint a vizsla szimatol a falakon. Elolvassa a jelmondatokat, megszagolja a faliújságot, nem túl-

Bognár Teréz, élmunkás

avasak-e a cikkei. Egy újfajta dekorációs állványnál megáll. Ilyent még nem látott. Hátrább lép, szemléli, körüljárja, megtapogatja. Hm. Továbbmegy.

— Hát mi az, ami érdekel, elvtárs? — kérdi a szervező titkár.

— Minden — mondja az újságiró szerényen és elővesz blokkját. Jegyez.

A Telefongyárban mindenekelőtt telefont gyártanak. Ez elég logikus. És mit még? Hát vasútbiztositó berendezéseket. Fékberendezést. Mikrofonerősítő apparátot, keskenyfilmvetítőt.

Nem sokféle ez? — kérdi az újságiró és a profilirozásra gondol. Nem. Láttad volna, mit gyártottak itt régen. Csónakmotortól evőeszközig mindent. Hallottál ilyent? Kanalat gyártottak a Telefongyárban. Addig gyártották a kanalakat, míg minden igazgató villát nem vásárolt belőle. (Nem rossz, esetleg felhasználom.)

Munkaverseny, Sztahanov-mozgalom, brigádok? Fejlődik szépen. Tavaly elsők voltunk 18 gyár versenyében. De hát az tavaly volt, most meg már az idén van. Jelentős újitásaink vannak. Az újitási felelősünk remek ember. Hessz elvtárs. Majd elviszünk oda is.

Az újságiró beveti magát az üzembe. Gépek dübörögnek, köszörükövek sivitanak a fülébe. Motorok dohognak, szerszámok élesen pengenek. „Vigyáááázz!" — kiáltanak rá és majdnem elsodorják egy kézikocsival. Közben itt is, ott is kezet szorít valakivel. Megy a munka? Megy. Még csak az kéne, hogy ne menjen. Mondjon valami érdekeset, elvtárs. Így a munkájáról, az üzemről, az életéről... Hát bizony, arról sokát lehetne beszélni, mi történt itt azóta, amióta ezt a műhelyt mi melósok, saját kezünkkel helyrepofoztuk. De megbocsát, elvtárs, vár a gépem... Szabadság.

Az újságiró lohol tovább, nagy az üzem. A drehusoknál megáll pár percre, elmélázva nézi, milyen gusz-

tusosan hámozza a kés a puha anyagot. Csinos lányok kápráznak el a szeme előtt, rengeteg drótot kuszálnak villámgyors mozdulatokkal. Közben hallja a magyarázatokat: nincs lestancolva, baj van a kaliberek körül, hol a forrichtung, stb.

A fogalmak kezdenek összezavarodni a fejében. Igyekszik megérteni egy művezető hosszabb előadását a fékeknél használatos szelep-ház öntésének selejtproblémáiról és szíve megtelik a technika iránti mélységes tisztelettel. Beugrik egy percre a napközi otthonba, ölébekap néhány apróságot és jól összemázolja a képét paradicsomszószsza' (a kicsik éppen ebédelnek) és ha már arra járt, benéz a sportegyesület szertárába is, ahol pillanatok alatt megtudja, hogyan kell kezelni a futballkülsőt, hogy be ne száradjon, bekukkant a szekrényekbe, ahol példás rendben sorakoznak a fényesre subickolt futballcipők és értesül arról, hogy Sztankovics elvtárs kitűnő intéző, habár sportkörökben Gonosz Törpe becenéven ismeretes.

Az újságirónak már-már az az érzése támad, hogy van egy impressziója a gyárról, de azért óvatos és nem dől be sajátmagának. A dekorációs osztályt hatalmas ládatornyok közé beékelve, szétszórtan találja. A dekorációs osztály vezetője, Hahnné elvtársnő rezignáltan megjegyzi: költözünk. Jön április 4-ike. Március 15. előtt is költöztünk. Nekünk nincs szükségünk naptárra. Ha minket költöztetnek, tudjuk hogy utána nemzeti ünnep lesz.

— Aha! — mondja az újságiró és fejcsóválva jegyez. Majd nemsokára ismét fellelkesül. Galambos elvtárs, a híres sztahánovista nyujtja elé olajos kezét.

— Most teljesítettem három óra alatt 5700 százalékot... — Dagadó izmú karjával büszkén mutat egy olajosan csillogó, impozánsan komplikált gőzkompresszor felé.

— Gratulálok. Nem tartunk fel, elvtárs?

— Nem. Most már leálltam. Nincs anyag.

— Aha, — gondolja az újságiró és töprengő arcot vág. Az anyagáramlás... Ezt már nem először hallja.

— Mi is a helyzet ezzel az anyagáramlással? — kérdi, amikor az übé-irodán lerogy egy fotelbe. — Ki a felelős?

— Hát a Ganz, a Rima, a Salgó, az öntődékből jövő alkatrészek magas selejtje.

— Nemcsak az, — toldja meg a műszaki titkár. — Az üzemmérnökségnek szobája már van ugyan, de nem funkcionál. Az üzemigazgatást is már régen egy erős kézbe kellene koncentrálni.

— Sok az értekezlet, — így az übé-titkár. — Tegnap is három volt. Sok az időkiesés, a felesleges mászkálás. A rajztárnál sorbaállnak az emberek.

— Aha, — mondja az újságiró, — szóval a műszakiaknál van a hiba? A rajztár a felelős?

Edelényi László Ü. B. titkár

— Nem egészen. Valahol van valami lötyögés. A szervezésben van a hiba.

— Aha, — gondolja az újságiró ismételten, — és kitágul orrcimpája, mint a versenylóé, ha a célegyenesbe fordul. — És ki a felelős a szervezés hibáiért?

— Mi magunk, — mondja csendesen a propagandista. — A dolgozók egy része nem elég aktív, nincs egyéni agitáció. Politikai felvilágosítás kell, oktatás, tanítani, tanulni.

Az újságiró kiszorít egy utolsó „ahá"-t, majd becsukja blokkfüzetét. Érzi, hogy több kérdése nem lehet, tehát gyorsan elbúcsúzik. Aztán meg az is eszébe jut, hogy holnap konferenciája lesz. Rohan haza tanulni.

Gádor Béla

Jövő héten LUDAS MATYI a Gschwindt gyárban!

*

Az olasz parasztok elfoglalják a nagybirtokokat

Scelba (De Gasperihez): Ezek, sajnos, nem sztrájkolnak!

Imperialista híradó

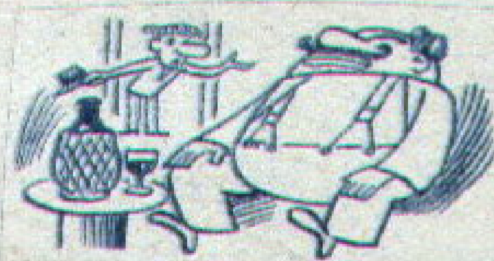
Páris

Mint ismeretes, Bidault kivételes intézkedéseket akart életbeléptetni a francia munkásság ellen.

— Adjanak egyszer a francia munkásoknak munkát és rendes megélhetést — üzente ezzel kapcsolatban Bidaultnak egy francia munkás — mert az maguktól igazán kivételes intézkedés volna.

Róma

Egy olasz nagybirtokostól megkérdezték:

— Mikor megy ki a birtokára, signore?

— Nem akarom a birtokomat zavarni — felelte kitérően a nagybirtokos.

— Miért?

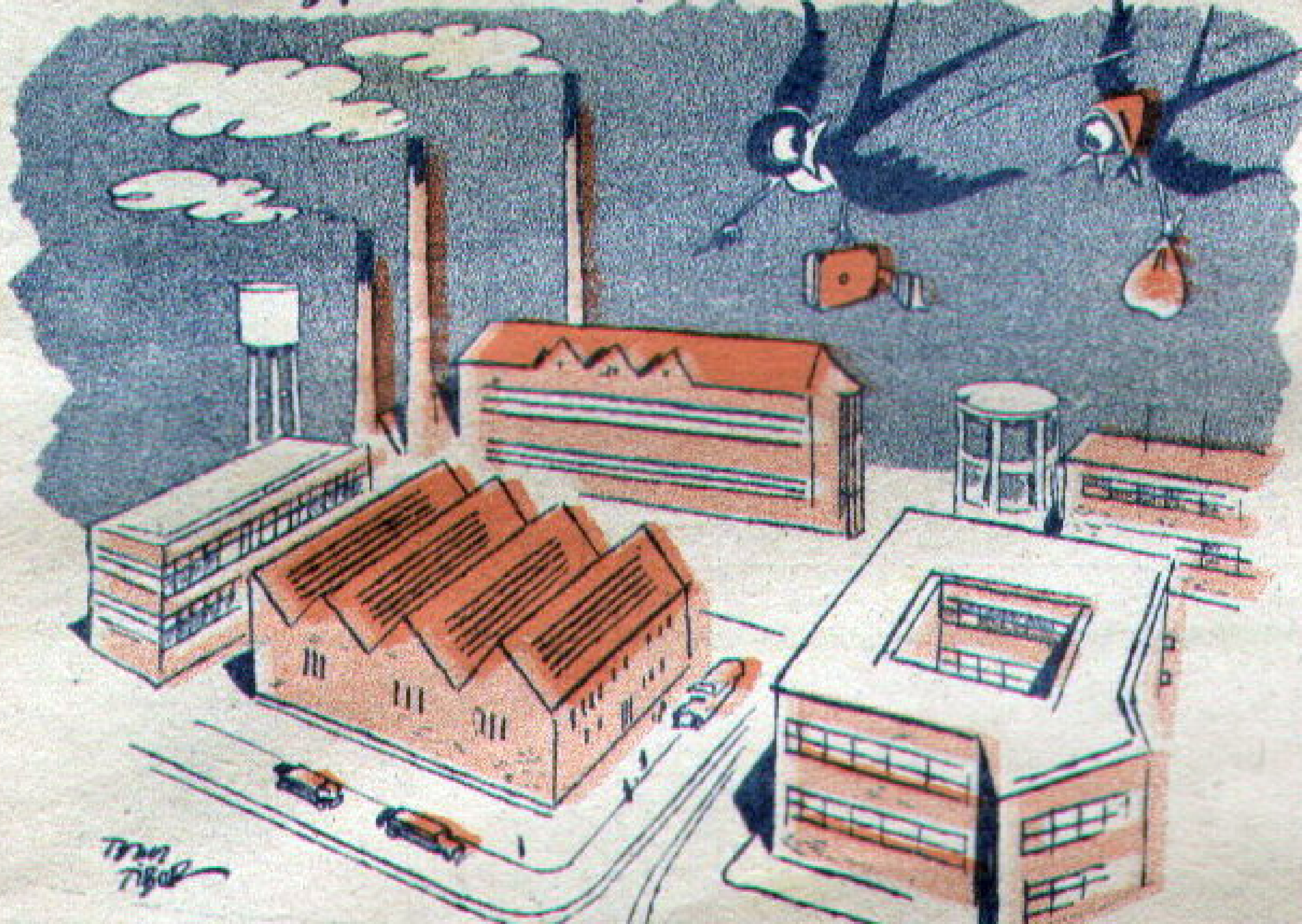
— Mert úgy hallom, hogy nagyon el van foglalva.

Bonn

Adenauer javaslatot tett Bidaultnak, hogy Franciaországot egyesítsék Nyugatnémetországgal. Az új ország fővárosa Washington lenne.

Megjöttek a fecskék Pestre

— Mit szólsz hozzá, szivem, milyen nagy gyár lett ősz óta abból a kis üzemből, amelynek az eresze alatt fészkeltünk!

Délafrikában ujjlenyomatot vettek a csecsemőkről

Nálunk a legifjabbak saját kedvtelésükre űzik a tenyérlenyomatot.

A szárnyaskerék humora

Ez az igaz történet még a pengős világban esett meg egy aprócska vasúti megállóhelyen. Az ilyen kis megállóhelyen nem tartott a MÁV külön pénztárost, hanem az őrház pályaőre volt egyszemélyben: állomásfőnök, jegykiadó és vonatmenesztő. Kötelesége volt minden egyes jegynek az árát berakni egy marcona pénzszekrénybe s a napi bevételért esténként eljött a legközelebbi nagy állomásról egy hivatalos közeg.

Egy alkalommal kóbor cigányok meglesték, hogy a jóképű pénzszekrényhez csak egyetlen vasúti hivatalnok tartozik.

— Egy szál vasutassal nem nehez elbánni, — vélte a rongyos pereputty vezére. — Sötétedéskor megrohamozzuk az őrházat!

Úgy is tettek. Alkonyatkor fütykössel estek a bejárati ajtónak, — de a pályaőr se volt rest, ő meg gyorsvonati sebességgel kifütyült rémült családjával együtt a kerti kijáraton. Bevették magukat a kukoricásba, mint a cickány.

A cigányok feltörték nagy dérreldúrral a pénzszekrényt, — de nem találtak abban egy rézpetákot se. Végül már csak cigarettavéget kerestek, de még azt se leltek sehol az irodában. Mérgükben sorra beleköptek a hivatali m. kir. köpőcsészékbe s elszeleltek az őrháznak még a környékéről is.

A pályaőr jelentette az esetet a nagy állomásnak s várta a kivizsgálást. Jött a bizottság, mint a kénköves fergeteg.

— Mennyi a hiány? — csapott le zord kérdéssel a fő-vizsgáló.

— Egy fillér se! — vigyorodott el büszkén a pályaőr. — Én ugyanis nem szaladgálok minden jegy árával a pénzszekrényhez. Minek nyitogassam? Estig minden pénzt ide gyüjtök a zsebembe. Itt a mai bevétel!

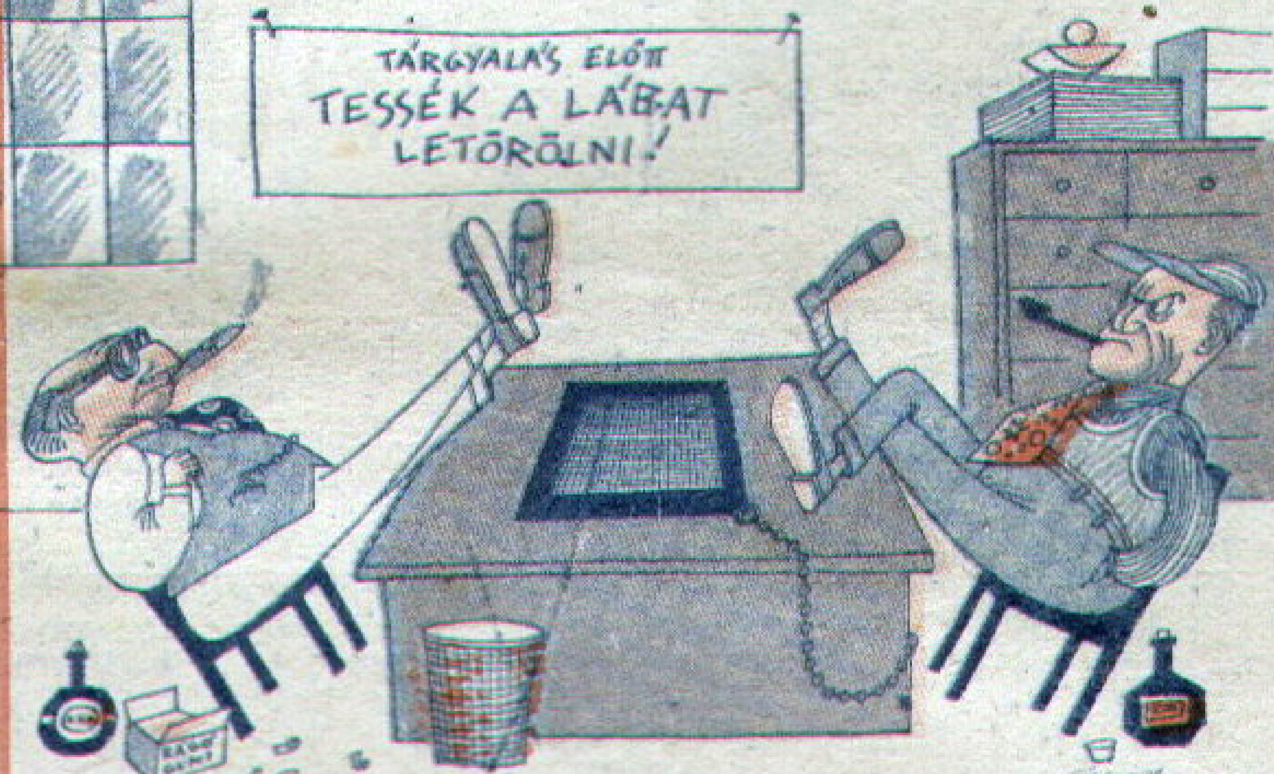
Kitette az asztalra a takaros kis summát. A fő-revizor átszámolta a pénzt, belesüllyesztette a táskába, aztán felemelkedett és halottkém ábrázattal kihirdette az itéletet:

— A pályaőr úr azzal, hogy nem tette a pénzt a pénzszekrénybe, durván megsértette a rendeletek idevonatkozó szakaszát, minek következtében őt a legsúlyosabb fegyelmi büntetéssel sujtani javasolom!

— Helyes! — mondták rá a többi halottkémek. — Kap pénzbüntetést, lefokozást, etcetera . . .

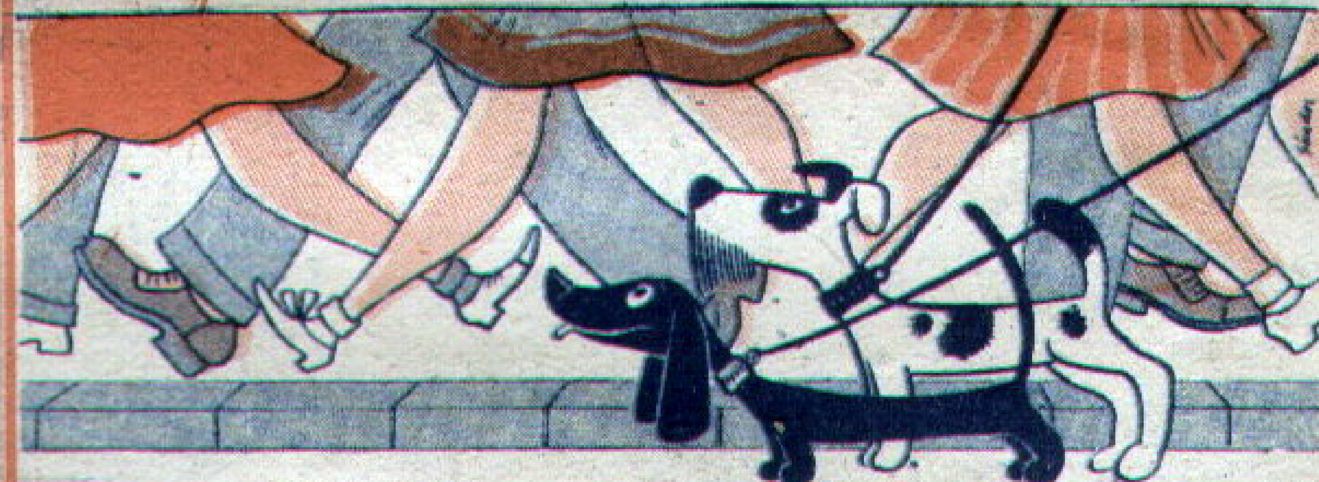
Ezek után a bizottság elrobogott. A pályaőr kicsit kábultan utánuk nézett, aztán ő is beleköpött az illetékes leltári porcellánba.

Egy amerikai szerkesztőségben

— Praktikus ötlet volt lábtörlőt tenni az íróasztalra!

Tavasz

— Látod Floki, az, hogy tavasz van, abból látszik, hogy a nők mindinkább zokniban járnak. És hogy ez az 1950-es tavasz, az abból látszik, hogy a lábak dundibbak, mint tavaly, a típuscipők pedig még szebbek . .

Ki korán kel . . .

— Mit szólsz az újításomhoz, Emil? Most aztán nem fogsz elkésni, az fix!